

คำกล่าว

มอบนโยบายแก่ข้าราชการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ของรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายอนุชา นาคาศัย)
ในวันศุกร์ที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เวลา ๑๔.๐๐ น.
ณ หอประชุมพุทธมณฑล อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

.....

ท่านผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ผู้บริหาร และข้าราชการทุกท่าน

ผมมีความรู้สึกยินดีเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้มีโอกาสมาพบปะ พูดคุย
เยี่ยมเยียน และมอบนโยบายแก่ข้าราชการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ในวันนี้

ตามที่ได้มีประกาศพระบรมราชโองการแต่งตั้งให้ผม เป็นรัฐมนตรี
ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ และต่อมา
นายกรัฐมนตรี ได้มีคำสั่งมอบหมายและมอบอำนาจให้สั่งและปฏิบัติราชการแทน
ในการกำกับดูแลสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม
พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งคำสั่งดังกล่าว ทำให้ผมได้ตระหนักถึงการได้รับเกียรติเป็นอย่างยิ่ง
ที่ท่านนายกรัฐมนตรีได้ไว้วางใจ และมอบโอกาสให้เข้ามาดูแลสำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ในฐานะผู้บังคับบัญชาเฉกเช่นเดียวกับรัฐมนตรี
เจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีเจ้ากระทรวง

เหตุที่ปรารถนั้ นเนื่องด้วยภารกิจ และอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อสถาบันหลักของชาติ
คือ สถาบันศาสนา และพระพุทธศาสนาก็เป็นศาสนาที่คนส่วนใหญ่ของประเทศ
นับถือ เป็นรากฐานทางจารีต และขนบธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนการใช้ชีวิต
ของคนในสังคมตั้งแต่ครั้งอดีตมา งานของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
อันได้แก่ การสนองงานคณะสงฆ์ การทำนุบำรุง ส่งเสริม อุปถัมภ์ ค้ำครอง

และพัฒนางานพระพุทธศาสนา การดูแลรักษา จัดการศาสนสมบัติ ตลอดจนการพัฒนาพุทธมณฑลให้เป็นศูนย์กลางทางพระพุทธศาสนา รวมทั้งให้การสนับสนุน ส่งเสริมพัฒนาบุคลากรทางศาสนา ตามที่ท่านผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กล่าวรายงานมานั้น จึงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนสังคมและประเทศชาติในมิติทางศาสนา จึงทำให้ผมรู้สึกภาคภูมิใจและได้รับเกียรติ ดังเช่นที่ปรารถนา

ในนามของรัฐบาล การเข้ามาบริหารประเทศเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ได้ยึดหลักการสำคัญอันได้แก่ การน้อมนำพระปฐมบรมราชโองการเป็นหลักในการบริหารประเทศ การยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การพัฒนาประเทศตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการบูรณาการการทำงานระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาคการพัฒนาต่างๆ ในลักษณะประชารัฐ ซึ่งเป็นแนวทางหลักที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติต้องนำไปวิเคราะห์และปรับใช้ให้เข้ากับการดำเนินงานของหน่วยงานต่อไปเช่นกัน

เมื่อกล่าวถึงนโยบายของรัฐบาล ทั้งนโยบายหลัก และนโยบายเร่งด่วน กล่าวเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาตินั้น ผมจึงอยากเรียนต่อทุกท่านให้ทราบ เพื่อที่จะได้นำไปปรับใช้ในแผนการปฏิบัติราชการ หรือแผนการทำงานให้สอดคล้องประสานกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะที่ ๑ (ปี ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) และให้เหมาะสมกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และสถานการณ์บ้านเมืองในยุคปัจจุบัน โดยขอมอบเป็นนโยบาย ดังนี้ คือ

นโยบายที่ ๑. การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สามารถสร้างความตระหนักรู้ การเผยแพร่ และการปลูกฝังให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง เป็นจริง และมีความตระหนักรักในสถาบันหลักของชาติ (ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์) โดยเฉพาะการเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ ในมิติทางด้าน ศาสนา ตลอดจนการเรียนรู้หลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ ในการปฏิบัติราชการ

นโยบายที่ ๒. การทำนุบำรุงศาสนา

ประเด็นนี้ เกี่ยวข้องโดยตรงตามภารกิจ และอำนาจหน้าที่ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ต้องดำเนินการให้มีความเข้มแข็ง โดยส่งเสริมการเผยแผ่หลักธรรมคำสอนที่ถูกต้อง ดึงดูด ให้พุทธศาสนิกชนเข้าถึง แก่นแท้ในหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า และสามารถนำมาปรับใช้ ในชีวิตประจำวันได้ โดยขอเน้นย้ำ ดังนี้

เรื่องที่ ๑) การดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์ และ กฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ขอให้ดำเนินการอย่างเคร่งครัด รัดกุม รวดเร็ว เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ

เรื่องที่ ๒) การสนองงาน ประสานงาน และถวายเป็นกุศล สนับสนุน กิจการการบริหารการปกครองคณะสงฆ์ ขอให้ดำเนินการอย่างเต็มที่ด้วยความ เสียสละ บนหลักการของความถูกต้องตามหลักพระธรรมวินัย หลักกฎหมาย บ้านเมือง กฎ ระเบียบ คำสั่ง ประกาศ และมติมหาเถรสมาคม

เรื่องที่ ๓) การกำหนดนโยบายและมาตรการในการคุ้มครอง พระพุทธศาสนา ขอให้คิดหาแนวทางร่วมกับคณะสงฆ์ และผู้ที่มีความรู้

ความสามารถในวิชาการทางพระพุทธศาสนา เพื่อกำหนดเป็นนโยบายและ
มาตรการนำสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง แก้ปัญหาที่ต้นเหตุ สิ่งไหนที่ได้ดำเนินการ
ไปแล้ว ต้องกลับมาทบทวนว่าได้ผล และมีความยั่งยืนหรือไม่

เรื่องที่ ๔) การส่งเสริม ดูแล รักษาและทำนุบำรุงศาสนสถานและ
ศาสนวัตถุ การจัดการวัดร้าง และศาสนสมบัติกลาง ขอให้ดำเนินการตาม
กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด โดยตระหนักว่าเป็นสมบัติของ
พระพุทธศาสนา ต้องบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์ คุ่มค่ามากที่สุด และขอเน้น
ย้ำให้ปรับปรุงฐานข้อมูลประวัติวัด ศาสนสถาน และศาสนวัตถุทั่วประเทศ
ให้เป็นปัจจุบัน พร้อมใช้งาน

เรื่องที่ ๕) การพัฒนาพุทธมณฑลให้เป็นศูนย์กลางทาง
พระพุทธศาสนา ขอให้ดำเนินการในเชิงรุก เริ่มต้นจากสิ่งที่สามารถดำเนินการ
ได้ทันที เช่น การปรับปรุงอาคารสำนักงาน และสถานที่สำคัญต่างๆ ให้สามารถ
ใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่า เป็นเอกลักษณ์ และอัตลักษณ์ เพื่อรองรับ
และให้บริการพุทธศาสนิกชน เป็นต้น

เรื่องที่ ๖) การทำนุบำรุงพุทธศาสนศึกษา ขอให้ดำเนินการ
ให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ และเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม
พ.ศ. ๒๕๖๒ และควรให้ความสำคัญกับบุคลากรทางการศึกษาและผลผลิตของ
การศึกษา

เรื่องที่ ๗) การสนับสนุนและส่งเสริมการเผยแผ่พระพุทธศาสนา
ขอให้เน้นย้ำการเผยแผ่หลักคำสอนที่เป็นแก่นสาระของพระพุทธศาสนา
ประชาสัมพันธ์ในเชิงรุก โดยใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยี สร้างความเข้าใจ
ในหลักธรรมต่างๆ หลักปฏิบัติตามพระธรรมวินัย และตามพุทธประเพณี

ต่อสังคมให้ถูกต้อง แก้ไขความเชื่อที่ไม่ตรงตามหลักคำสอน และไม่ก่อให้เกิดกุศล ศรัทธาอันดีงาม หาแนวทางและช่องทางในการสื่อสารต่อสังคมให้รับรู้ อย่างรวดเร็ว

นโยบายที่ ๓. การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ควรต้องมุ่งสู่ความเป็น หน่วยงานดิจิทัลที่ตรวจสอบได้ พัฒนาระบบจัดเก็บข้อมูลภาครัฐ ปรับปรุงระบบ การอนุมัติและอนุญาตของทางราชการที่สำคัญเป็นระบบดิจิทัล และลดขั้นตอน ที่ยุ่งยากเกินความจำเป็น ทั้งนี้ ต้องอยู่บนพื้นฐานของการให้ความสำคัญกับ กรอบวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัด โปร่งใส และตรวจสอบได้

ผมอยากเน้นย้ำว่า สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ถือเป็นองค์กรหลัก ของชาติ อีกหนึ่งสถาบันที่เป็นเสาหลักที่ยึดเหนี่ยวความเป็นชาติไทย และเป็น หนึ่งในเอกลักษณ์ที่เป็นสากล มีคุณค่ามหาศาล ไม่ใช่ในแง่สังคมเพียงอย่างเดียว แต่ยังสามารถเชื่อมโยงถึงบุคคล ทุกครอบครัว ทุกชาติไปถึงระดับโลก สามารถ ใช้เป็นแรงผลักดันสังคมที่ยั่งยืน และสามารถใช้เป็นแรงผลักดันทางบวกในการ ส่งเสริมเศรษฐกิจให้มั่นคงยั่งยืน หากสามารถเชื่อมโยงเข้ากับการนำ พระพุทธศาสนา ไปใช้ทั้งทางการศึกษา การท่องเที่ยว และส่งเสริมเศรษฐกิจ ยั่งยืนไปพร้อมๆ กัน

ตามพันธกิจของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่จะต้องส่งเสริม ให้พระพุทธศาสนามีความมั่นคงยั่งยืน ส่งเสริมการจัดการศึกษาของสงฆ์และการ เผยแผ่พระพุทธศาสนา ทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาให้เจริญงอกงาม มีความเข้มแข็ง

ให้ไทยเป็นศูนย์กลางพระพุทธศาสนาโลก รวมทั้งดูแลรักษาจัดการศาสนสมบัติต่าง ๆ นั้น อาจจำเป็นจะต้องมีการปรับปรุงแนวทางบ้าง เพื่อให้ทันความเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย และเป็นสากล เพื่อให้การพัฒนาสามารถ เป็นไปได้ อย่างเต็มศักยภาพ

ดังนั้น ความท้าทายของ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ในปัจจุบันที่มองเห็นได้ คือ

- การเข้าถึงของพระพุทธศาสนายังอยู่ในวงจำกัด คนรุ่นใหม่ ๆ มีความสนใจในพระพุทธศานาน้อยลง หรือมีความเข้าใจที่ผิด คนรุ่นใหม่รู้สึกว่พระพุทธศาสนาเป็นเรื่องเก่า และเป็นเรื่องไกลตัว
- หลายวัดขาดปัจจัยสนับสนุนอย่างเพียงพอ แม้แต่วัดที่มีศักยภาพสูง และแม้แต่พุทธมณฑลเอง
- ปัญหาการทำกิจกรรมทางศาสนพิธีและการเผยแผ่ศาสนาได้รับผลกระทบจากโรคระบาด
- ปัญหาการสอนพระพุทธศาสนาที่อาจยังเป็นแบบเดิม ไม่ได้นำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาบูรณาการ เพื่อให้การเรียนรู้พระพุทธศาสนาสามารถ มีความน่าสนใจเพิ่มขึ้นได้

ซึ่งแนวทางที่อยากฝาก เพื่อสามารถนำไปศึกษาหาทางปฏิบัติเชิงนโยบายเพื่อการพัฒนาพระพุทธศาสนาต่อไป มีดังนี้

- การสร้างเนื้อหา (Content) หรือ แนวทางการนำเสนอใหม่ๆ โดยใช้เทคโนโลยี เพื่อให้ศาสนาเข้าถึงได้ง่ายขึ้นและเหมาะกับคนทุกวัย ทุกเชื้อชาติ

- การพัฒนาแหล่งข้อมูลทันสมัย เพื่อส่งเสริมความถูกต้องของการส่งเสริม
การเรียนรู้พระพุทธศาสนา
- การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพระพุทธศาสนา
- การปรับปรุงศาสนสถาน ทั้งในเชิงกายภาพ เนื้อหา และการนำเสนอ

ทั้งนี้ ขอให้ข้าราชการปฏิบัติงานโดยยึดถือว่าตนเอง เป็นผู้ทำงาน
ในนามของพระราชา เพื่อประชาชน และเพื่อพระพุทธศาสนา จึงต้องมีความ
ซื่อสัตย์ สุจริต อดทน เสียสละ และมั่นคงในความถูกต้องดีงาม ตลอดจนต้อง
รักษาจรรยา และวินัยราชการอย่างเคร่งครัด

สุดท้ายนี้ ผมต้องขอขอบคุณท่านผู้อำนวยการสำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ผู้บริหาร ข้าราชการทุกท่านที่ร่วมรับฟัง โดยหวังเป็น
อย่างยิ่งว่าจะได้นำไปปรับใช้เพื่อให้เกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน และในโอกาสนี้
ผมขออวยพรให้ทุกท่าน ประสบความสุข ความเจริญ ทั้งในหน้าที่การงาน
และชีวิตครอบครัว เพื่อที่จะเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนกิจการงาน
พระพุทธศาสนาของประเทศต่อไปอย่างมั่นคง

ขอบคุณครับ